

REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE DOBROVOLNÉHO SVAZKU OBCÍ ČÁST B - OBCE

červen 2004

7. Kostelec nad Orlicí

7.1. Popis

Město Kostelec nad Orlicí se nachází v Královéhradeckém kraji při významné komunikaci 1. třídy č. I/11 Praha – Ostrava, která prochází centrem a rozděluje město na dvě části. Je složeno ze čtyř místních částí – Kostece nad Orlicí, Kostecké Lhoty, Koryt a Kozoder a dvou katastrálních území – Kostece nad Orlicí a Kostecké Lhoty. Městský úřad spolu s obřadní síní je umístěn v Nové radnici; dvoupatrové novorenesanční budově na Palackého náměstí. Plochy občanské vybavenosti prostupují strukturou celého města, největší koncentrace je však v centru. V Kostelci nad Orlicí jsou dvě školy mateřské a tři základní, které svou kapacitou dostatečně zabezpečují zájem zdejší i přespolní. Ze středních škol je zde Obchodní akademie a Střední zemědělská škola s Vyšší odbornou zemědělskou školou. Nejbližší gymnázium je v Rychnově nad Kněžnou. Školská zařízení jsou umístěna jednak na náměstí, jednak podél hlavní silnice z Hradce Králové. Při této silnici jsou umístěna i různá zdravotnická zařízení. Obchodní síť je dostatečná.

Aktivně činní obyvatelé pracují převážně přímo ve městě (Federal Mogul, Rojek, služby) nebo dojíždějí do Rychnova nad Kněžnou, Častolovic, Vamberka či jiných nedalekých obcí. Doprava je v Kostelci zajištěna mnoha místními i dálkovými autobusovými spoji a spoji vlakovými. Železniční trať Praha – Letohrad vede skrz dolní část města podél zámeckého parku.

V Kostelci nad Orlicí se nachází celá řada historických památek, barokní Starý zámek, Nový zámek – empírová stavba z počátku 19. století s čtyřkřídlným klasicistním hospodářským dvorem nebo Mariánský sloup a kašna na Palackého náměstí, tři kostely, Stará a Nová radnice. Najdeme zde i stavby některých významných architektů; například dům E. Vanického od známého funkcionalistického architekta J. Kotěry. Současně s kosteleckým Novým zámkem byl založen přírodně krajinářský park s mnoha sbírkovými dřevinami. Zámecký park je součástí Přírodního parku Orlice. Kostelcem protéká řeka Divoká Orlice,

kteřá má velký význam z hlediska ekologického, zároveň však je příjemným místem k procházkám, rybaření a relaxaci.

7.1.1 Statistické údaje obce

<i>Údaj</i>	<i>Poslední dostupný údaj</i>
<i>Rozloha (ha)</i>	2619
<i>Počet částí</i>	4
<i>Počet obyvatel-muži-ženy</i>	6196 – 2546 – 2709
<i>Hustota obyvatel (obyv/ha)</i>	2,4
<i>Věková struktura obyvatel 0-14, 15-59, 60+</i>	924 – 4048 – 1207
<i>Průměrný věk</i>	41,96
<i>Vzdělanost Z-UČ-SŠ-VŠ</i>	
<i>Domy</i>	1426 – 1210
<i>Byty Celk.počet-trv.obydlené</i>	2697 – 2374
<i>Rekreační objekty</i>	?
<i>Rozdělení půdy (ha) ZPF-LPF-VP-ostat.</i>	1249,02 – 1055,33 – 48,45 – 266,14
<i>Zaměstnavatelé</i>	Federal Mogul a.s., Cihelna Kinský s.r.o., Rojek Dřevoobráběcí stroje a.s., T.F.A. Alfa s.r.o.
<i>Podnikatelé</i>	1538 podnikatelů, 1867 provozoven
<i>Nezaměstnanost (%)</i>	5,75
<i>Veřejná správa</i>	obec s rozšířenou působností, finanční úřad
<i>Občanské vybavení</i>	MŠ,ZŠ, SŠ, knihovna, společenský sál – kino, divadlo, zdravotní středisko, lékárny, pošta, policie, banky, hřiště, koupaliště, tělocvična
<i>Rekreace</i>	Hotel, pension, ubytovna, kemp, turistická trasa, koupání, kulturní a přírodní památky
<i>Technická infrastruktura</i>	Vodovod, kanalizace, plynofikace, ČOV, odvoz odpadu, třídění odpadu, telekomunikace
<i>Dopravní obslužnost</i>	ČSAD, AUDIS, Orlobus, ČD
<i>Závady na životním prostředí</i>	Federal Mogul – špatné ovzduší, hluk
<i>Významné objekty, lokality</i>	Zámky, přírodní park Orlice, kostely
<i>Významné osobnosti</i>	Rod Kinských, I. J. Pešina, F. I. Tůma, F. Zoubek, manželé Schützovi, rodina Gutha Jarkovského, architekt Roštlapil, pan Černý, pan Kolářský

7.1.2 Aktivita obyvatelstva obce

<i>Subjekt</i>	<i>Činnost</i>
<i>Rady, výbor OZ, komise</i>	Finanční, kontrolní, stavební, rozvoje a další
<i>Zájmové spolky</i>	Důchodci, Český červený kříž, Kostelecké volnočasové aktivity, Humanitární občanské sdružení, Sportovní sdružení „Zdravé děti“, Sport club-senior, Junák- svaz skautek a skautů ČR, Thompsovi vlci, Klub rodáků a

	přátel města Kostelce n/O, Český svaz bojovníků za svobodu, TJ Sokol, Smíšený pěvecký sbor, Automotoklub, zahrádkáři, včelaři, filatelisti, Divadelní soubor „Černí Šviháci“, Výtvarná skupina GAMA, Sportovní klub orientačního běhu, SKI-KLUB, Softbalový klub Klackaři, SK Kostelec TIGERS, FC Kostelec n/O, Western Riding Club ČR
<i>Aktivní jedinci</i>	ano
<i>Sponzoři</i>	ano
<i>Společenský sál</i>	ano
<i>Územní plán</i>	ano – rok 2002, Urbanistické středisko Brno spol. s.r.o.

7.2 Analýza

7.2.1 Vyhodnocení dotazníku občanům

Celkem bylo zodpovězeno 226 dotazníků, ankety se zúčastnilo více než 260 respondentů, stejný počet žen a mužů, především (41 %) středního věku, s učeným a středním vzděláním (53 %), pracujících jako zaměstnanec (50 %) nebo v důchodu (29 %).

Více než polovina respondentů (59 %) pravidelně nedojíždí. Z dojíždějících je většina (75 %) se spojením spokojena, polovina však dojíždí vlastním autem.

Připomínky se týkají především :

- nedostatečného počtu spojů všemi směry zejména mimo dopravní špičku, v noci a o víkendech
- nutnosti posílení dopravního spojení s místními částmi Skála a Kostelecká Lhota kvůli dopravě občanů k lékaři, do škol a do obchodů
- návaznosti autobusových a železničních spojů

Největší spokojenost (97 %) projeví respondenti s rozsahem a dostupností školských zařízení.

Připomínky se týkají především :

- častého přecházení dětí mezi jednotlivými objekty rušného a nezdravého okolí škol
- krátké provozní doby MŠ a chybějících jeslí
- chybějící tělocvičny

Vysoká spokojenost (71 %) se projevila se sítí obchodu a služeb

Připomínky se týkají především :

- chybějícího sortimentu – hraček, sportovních potřeb, papírnictví chybějících služeb – opravy, čistírna a roztříštěnosti těch existujících
- chybějících stravovacích zařízení – rychlé občerstvení, kavárna
- nadměrného počtu zahraničních prodejců, malého počtu obchodů s českým zbožím
- chybějícího obchodního domu a další velkoprodejny potravin
- krátké otevírací doby obchodů

Vysoká (70 %) je spokojenost s kulturním životem města

Připomínky se týkají především :

- chybějícího kvalitního kina, důstojného kulturního zařízení regionálního významu
- nevyužitých objektů Sklenářky, Mírova a dalších objektů
- malé kulturní nabídky pro děti a mládež
- malé nabídky divadelních představení, zájezdů do divadel, tanečních zábav, country zábav, diskoték, okrajových žánrů, zábavných pořadů
- obnovení tradice proměnádních koncertů na náměstí

Mírně nadprůměrná (67 %) je spokojenost s dostupností zdravotnických zařízení

Připomínky se týkají především :

- nedostatku obvodních lékařů, dlouhého čekání v ordinacích, krátkých ordinačních hodin a špatného přístupu lékařů k občanům
- nedostatku specialistů a specializovaných pracovišť – rentgen, ultrazvuk, mamograf
- chybějící pohotovosti, zejména zubní
- roztržitosti zdravotnické péče a nefunkčnost bývalé polikliniky

Pouze průměrnou spokojenost (59 %) vyjádřili občané s počtem a dostupností sportovních zařízení

Připomínky se týkají především :

- chybějící ledové plochy a plaveckého bazénu
- chybějících hřišť pro děti, mládež a veřejnost, stávající jsou neudržovaná
- chybějící tělocvičny pro školy a veřejnost
- chybějících sportovních zařízení – posilovna, minigolf, rehabilitace, skatepark
- malé propagace místních sportovců a sportovních úspěchů

Nejmenší spokojenost (56 %) vyslovili občané s životním prostředím ve městě

Připomínky se týkají především :

- zhoršování životního prostředí provozem Federal Mogul, Orsilu a Lhotky – zápach, zplodiny
- průjezdu komunikace 1/11 městem – hluk, prašnost, nebezpečnost
- vandalizmu, nepořádku v ulicích i v okolí města, psích výkalů, rušení nočního klidu
- špatné údržby městské zeleně a ostatních veřejných ploch – chybí lavičky, odpočinkové kouty, pěší zóna, odpadkové koše, zastávkové přístřešky
- nedostatku parkovacích stání a nadměrnému parkování na náměstí a dalších lokalitách
- chybějících dětských hřišť a udržovaných rekreačních ploch ve městě a okolí
- chybějících chodníků a špatné údržby komunikací

Pro podporu cestovního ruchu se vyjádřila většina (86 %) obyvatel

Doporučení se týkají :

- zvýšení počtu a rozmanitosti ubytovacích kapacit
- zlepšení kvality restauračních zařízení
- úpravy náměstí – omezení dopravy, parkování, vytvoření pěší zóny, osazení laviček, informačních panelů, předzahrádek, rozšíření zeleně
- vybudování infocentra, musea, galerie, dokončení koupaliště, zpřístupnění zámku pro veřejnost
- vybudování cyklostezek, označení cyklotras, posílení víkendových spojů, cyklo a skibusů
- větší propagace města

Reforma veřejné správy byla přínosem pouze pro polovinu respondentů (52 %)

Připomínky se týkají :

- snížení počtu úředníků a zlepšení jejich přístupu k občanům
- rozšíření úředních hodin

O existenci svazku obcí Orlice je informována více než polovina obyvatel (73 %)

Připomínky se týkají :

- nutnosti rozdělení úkolů mezi všechny členské obce
- větší informovanosti
- výběru vhodných nezávislých a tvůrčích lidí pro práci pro rozvoj obcí
- nutnosti využívání možností všech dotačních zdrojů
- zbytečnosti založení svazku, nutnosti upřednostnění vlastních úkolů před společnými

Respondenti pokládají za největší tyto problémy (řazeno podle četnosti)

- uprchlický tábor, chování jeho obyvatel, velké výdaje s tím spojené
- Romové – krádeže, vandalizmus, soustředování do lokalit Povidlov, Skála, velké výdaje
- vandalizmus, sprejeři, alkoholizmus, nepořádek, kriminalita, málo městských strážníků a jejich špatná práce
- špatné životní prostředí, ovzduší, špatná údržba zeleně, volné pobíhání psů, znečišťování chodníků, hřišť, parků
- nedostatek bytů a stavebních parcel, chybí sociální byty
- velký provoz aut, nadměrná rychlost, málo semaforů, nedostatek parkovacích míst, chybí nadchod a podchod silnice E 11, chybí kruhový objezd, obchvat, chybí chodníky na Skále, špatný stav komunikací a veřejného osvětlení
- málo sportovních zařízení, chybí bazén, kluziště, víceúčelové kulturní zařízení, klub mládeže, dětská hřiště, kultura na náměstí, předzahrádka, sobotní a nedělní provoz cukráren, museum, špatná zdravotní péče
- uzavření zámeckého parku u zastávky ČD – otevřít alespoň o víkendech na procházky
- městský rozhlas není slyšet po celém území města
- málo pracovních míst
- korupce, staré pořádky, lhostejnost

Respondenti dávají přednost těmto záměrům :

- bazén, kluziště, vybavení koupaliště, sportoviště pro děti
- nové byty a stavební parcely
- obchvat, kruhový objezd, podchod nebo nadchod u pošty, chodníky na Skále (Chaloupkova, Arnoštova), úprava náměstíčka na Skále před školou, zrušení parkoviště na náměstí, nové parkoviště za Orlicí a u zastávky ČD, doplnění infrastruktury
- pěší zóna na náměstí, úprava náměstí, přemístění zastávek ČSAD níže pod MěÚ, zastávkové přístřešky, údržba zeleně, odborné osázení, zlepšení životního prostředí, ekologické chování, kulturnost života
- bezpečnost, noční klid, více pozornosti okrajovým čtvrtím
- cyklostezky, cyklotrasy a běžecké trasy, rekreační využití okolí řeky
- podpora kultury, víc akcí pro děti a mládež, koncerty, oživení Mírova a Sklenářky-kulturní a turistické akce
- podpora podnikání, řemesel, propagace města

- zpřístupnění zámeckého parku od zastávky ČD a Seykorova parku
- zrušení uprchlického tábora
- nadřazování veřejného zájmu, udržování kontaktu s rodáky, rozdělení úkolů s ostatními obcemi

7.2.2 SWOT analýza

Silné stránky

Život města - *obyvatelstvo, zaměstnanost, vybavení obce, podnikání, společenský život*

- Nově zvolené aktivní zastupitelstvo
- Rozvíjející se průmyslové podniky, nepřerušovaná činnost tradičních zaměstnavatelů
- Stabilizace obyvatelstva, dostatek pracovních příležitostí
- MŠ, ZŠ, ZUŠ, SŠ a VOŠ ve městě
- Široká nabídka zájmových činností pro děti
- Sportovní kluby regionálního a celorepublikového významu
- Dostatečné vybavení města obchody a službami
- Význačné kulturní památky ve městě
- Koupaliště, řeka, autokemp
- Křižovatka turistických tras
- Centrum turisticky atraktivního regionu
- Dostatečná kapacita péče o staré občany

Vzhled města - *urbanistické a architektonické kvality, poloha obce, životní prostředí*

- Řeka ve městě
- Pěkné přírodní okolí – říční niva, Lipová stráň, údolí Štědré,..
- Krajinářsky významné parky Zámecký a Seykorův ve městě
- Historické památky ve městě – Starý a Nový zámek, kostely, Stará radnice, Seykorova vila, Mariánský sloup, kašna, Žofín,..
- Architektonicky významná novodobá díla -

Technické vybavení města - *inženýrské sítě, doprava, ovzduší, odpady*

- Dobré dopravní spojení – nádraží a zastávka ČD, rychlíková trať, křižovatka a zastávka autobusů
- Vodovod, kanalizace, plynofikace
- Dobré silniční spojení s Hradcem Králové, Vamberkem, Rychnovem n/K. a dalšími městy
- Dostatečně kapacitní ČOV

Význam města

- Významné kulturní památky – klasicistní Nový zámek s parkem, kostely – sv. Jiří, sv. Anny a J.A.Komenského
- Významné průmyslové podniky – Federal Mogul
- Významní rodáci a občané - rod Kinských, I.J.Pešina, F.I.Tůma, F.Zoubek, manželé Schutzovi, rodina Gutha Jarkovského, rod Seykorových, architekt Roštlapil, pan Kolářský, pan Černý
- Významné umělecké soubory – Oboroh, Orlice, Černí šviháci
- Významné akce – Šumná Orlice, sportovní akce, Kostelecké posvícení, Tůmovské slavnosti
- Tradiční centrum regionu
- Město s rozšířenou působností

Slabé stránky

Život města - obyvatelstvo, zaměstnanost, vybavení obce, podnikání, společenský život

- Dlouholetá stagnace života města a malá podpora novým aktivitám, pasivita obyvatel
- Přerušování tradic kulturního života, malá pozornost významným občanům, pamětníkům
- Nespokojenost části obyvatel s umístěním uprchlického zařízení ve městě, nedostatečná vzájemná komunikace, nízká povědomost o přínosech
- Přestěhování problematických obyvatel města do sousedství uprchlického zařízení, umělé vytvoření „gheta“
- Areál Seykorova parku s Domem dětí je komunikačně oddělen od ostatních částí města
- Nevhodné využití Městského parku, málo příležitostí pro rekreaci dětí, devastace, vandalizmus, konzumace alkoholu a drog v těsném sousedství Domu dětí
- Umístění školských zařízení v nedostatečně vybavených objektech v dopravně nejzátíženějších částech města, nadměrné přecházení dětí z objektu do objektu, nedostatečné sportovní zázemí škol
- Chybějící pěší zóna v centru, nevhodná úprava náměstí pro pohyb pěších, posezení, komunikaci, setkávání občanů, kulturní akce
- Železniční koridor odděluje rekreační zázemí města
- Chybějící sportovní zařízení – tělocvična, sportovní hala, kluziště
- Chybějící víceúčelové kulturní zařízení, museum, infocentrum
- Nedostatek ubytovacích kapacit
- Omezená bytová výstavba
- Nízká emancipace městských částí Kostelecká Lhota, Koryta, Kozodry, malá pozornost investičním potřebám těchto částí

Vzhled města - urbanistické a architektonické kvality, poloha obce, životní prostředí

- Nedostatečná péče o památkové a další architektonicky významné objekty, demolice, chátrání, nevhodné přestavby – Mírov, Sklenářka, Seykorova vila, socha T.G.M., dělnická kolonie,...
- Neudržované a chátrající průmyslové objekty – mlékárna, Orlický konzum, ZNZ,...
- Neúpravné fasády řady objektů ve městě
- Narušení panoramatu i interiéru města novodobou výstavbou
- Dopravně nadměrně zatížené centrum města
- Rozdělení města komunikací I/11 Hradec Králové – Vamberk
- Areál zámku s parkem komunikačně i pocitově oddělen od města
- Neudržované okolí řeky a plovárny, nízké využití rekreačních možností okolí města
- Nepořádek v ulicích, neudržovaná veřejná zeleň
- Chybějící cyklostezky, pěší stezky, procházkové okruhy

Technické vybavení města - inženýrské sítě, doprava, ovzduší, odpady

- Nedostatečná prostupnost železničního koridoru
- Nedostatečná mimoúrovňová pěší prostupnost silničního koridoru
- Nekvalitní místní komunikace, chybějící chodníky v některých částech města
- Nepřehledná křižovatka a frekventovaná komunikace procházející obcí
- Dopravně nadměrně zatížené centrum města
- Nebezpečný pohyb pěších v centru města
- Zhoršené životní prostředí dopravními a průmyslovými exhalacemi
- Nedostatečný počet parkovacích stání
- Nedokončená technická infrastruktura – vodovod, plynofikace, kanalizace v městských částech Skála, Koryta a Kozodry

- Nedostatečné dopravní spojení hromadnou dopravou do městských částí Skála, Kostelecká Lhota, Koryta, Kozodry mimo dny školního vyučování
- Chybějící cyklostezky a pěší stezky podél dopravně zatížených komunikací
- Městský rozhlas nezaveden do některých částí města

Význam města

- Město ve stínu sousedního okresního města
- Přerušení historických tradic, absence významných nových akcí
- Malé povědomí občanů o historii města, významných počinech a občanech s ním spjatých
- Přednosti města zastíněné problematikou uprchlického zařízení
- Nedostatečná propagace zajímavostí a předností města
- Nedostatečná propagace významných občanů a spolků a jejich činnosti
- Snížení turistické přitažlivosti města nedostatkem služeb pro turisty
- Nevýrazný kulturní význam města pro region

Hrozby

Život města - obyvatelstvo, zaměstnanost, vybavení obce, podnikání, společenský život

- Ztráta identifikace aktivních občanů s městem – stěhování, pasivita
- Zvyšování odporu obyvatelstva proti uprchlíkům, projevy rasizmu a nesnášenlivosti
- Zvětšování pracovní pasivity sociálně slabších skupin obyvatelstva, závislost na pomoci státu a města
- Zvětšování počtu nepřizpůsobivých občanů, kriminalita, pocit ohrožení bezpečnosti a majetku ostatních
- Nedostatečné možnosti kulturního vyžití mládeže, stoupající vandalizmus, ohrožení drogami, alkoholem
- Pomalý rozvoj podnikatelských aktivit, omezení možností rozvoje cestovního ruchu

Vzhled města - urbanistické a architektonické kvality, poloha obce, životní prostředí

- Pokračující nekompetentní zásahy do význačných objektů – zničení kulturního dědictví
- Pokračující chátrání významných objektů a areálů - zničení kulturního dědictví
- Esteticky a urbanisticky nevhodná nová výstavba a rekonstrukce
- Pokračující devastace městské zeleně a veřejných ploch, vandalství, nepořádek
- Zhoršující se životní prostředí nadměrnou dopravní a průmyslovou zátěží
- Rozšiřování intravilánu města, stavby na „zelené louce“, vylidňování a chátrání ploch a objektů uvnitř města

Technické vybavení města - inženýrské sítě, doprava, ovzduší, odpady

- Dopravní kolaps v centru města, zvyšující se průjezdná doprava, nadměrné parkování
- Zhoršení ovzduší zejména dopravními a průmyslovými exhalacemi
- Ohrožení bezpečnosti zejména dětí při nutném častém přecházení hlavní komunikace
- Kritický stav vodovodní sítě

Význam města

- Vytvoření image nesnášenlivosti z důvodu postojů části veřejnosti vůči cizincům
- Vytvoření image nekulturnosti a lhostejnosti vzhledem ke špatné péči města o významné objekty a malé pozornosti osobnostem města
- Zanikání turistických atraktivit – kulturních událostí, rekreačních zařízení, ubytovacích kapacit, zdravého životního prostředí atd. – nezájem turistů

Příležitosti

Život města - obyvatelstvo, zaměstnanost, vybavení obce, podnikání, společenský život

- Využití areálu Seykorova parku pro turisticky a společensky atraktivní akce, koncerty, divadlo
- Oživení společenského života pro občany středního a vyššího věku – koncerty, besedy, tanec, divadlo
- Oživení společenského života mládeže – koncerty, diskotéky, klub mládeže, čajovna, besedy
- Rozšíření nabídky ubytovacích kapacit a dalších služeb pro turisty ve městě
- Úprava nábřeží řeky a okolí pro rekreační účely, posezení, koupání, zpevnění pěších cest, úprava zeleně
- Po dohodě s majitelem využití části objektu starého zámku pro společenské akce města
- Po dohodě s majitelem otevření dolního vstupu do zámeckého parku o víkendech, umožnění procházkových tras
- Rozšíření sportovišť v prostoru mezi železnicí a náhonem, vybudování sportovních zařízení regionálního významu – ledová plocha, bazén
- Vybudování cyklostezky Kostelec –Potštejn s odbočkami Sklenářka, Mírov v návaznosti na cyklotrasy v okolí
- Vybudování naučné stezky v okolí města – historie, významné přírodní lokality
- Využití areálu Sklenářky a Mírova pro turisticky a společensky atraktivní akce, ubytování
- Úprava náměstí pro pobyt pěších a cykloturistů, rozšíření zeleně, předzahrádka, osazení laviček, stojanů na kola, informačních tabulí
- Uspořádání akcí upomínajících tradice, historii a význam města – besedy s rodáky, výstavy fotografií, kulturní vystoupení
- Využití přítomnosti uprchlického zařízení ve městě pro osvětu a výchovu občanů – zeměpisné a národopisné přednášky, besedy, informace o imigrační politice státu a jiných zemí, atd.
- Podpora propagace města a okolí – infocentrum, museum, výstavní síň
- Rozvíjení zahraniční spolupráce

Vzhled města - urbanistické a architektonické kvality, poloha obce, životní prostředí

- Úprava okolí Starého zámku, doplnění posezení, vodního prvku, zeleně, informační tabule
- Rekonstrukce fasád objektů při ul. Komenského, příspěvky obce majitelům
- Úprava okolí řeky ve městě, vyčištění a odborné ozelenění břehů
- Úprava a nové využití průmyslových objektů poblíž nádraží, úprava fasády sila
- Úpravy zeleně uvnitř města, rozšíření venkovních posezení
- Omezení parkovacích stání na náměstí, doplnění a údržba zeleně, nové parkovací možnosti mimo náměstí
- Rekonstrukce chátrajících objektů v majetku města i jiných vlastníků, využití pro chybějící ubytovací, pohostinské, zdravotnické apod. kapacity
- „Zobytnění“ komunikace 1/11 ve městě – dostavba objektů a provozoven obč.vybavení, zpomalení dopravy, parkování, zlepšení průchodnosti

Technické vybavení města - inženýrské sítě, doprava, ovzduší, odpady

- Přeložení komunikace 1.třídy Kostelec-Vamberk mimo zástavbu obce
- Výstavba mimoúrovňového pěšího přechodu komunikace 1/11 u pošty
- Doplnění chybějících chodníků na Skále, úprava prostoru před školou
- Úprava a rozšíření podchodu pod tratí, doplnění dalšího pěšího přechodu v původním místě
- Doplnění a rozšíření chodníků ve městě
- Doplnění chybějící technické infrastruktury zejména v okrajových částech města
- Monitoring znečištění ovzduší exhalacemi z průmyslové výroby, jednání se znečišťovateli

Význam města

- Propagace města jako atraktivní turistické lokality, zámek, park, řeka atd. – propagační letáky, kulturní akce
- Propagace města jako regionálního střediska – kulturní a sportovní akce, občanské vybavení
- Vytvoření image kosmopolitního, vstřícného a živého města – spolupráce s uprchlickým zařízením, školami, společně a mezinárodní akce atd.
- Vznik nových kulturních a sportovních tradic – Šumná Orlice, posvícení, pout',..., obnova původních tradic – koncerty, jarmarky,...

7.2.3 Komentář

Kostelec nad Orlicí je staronovým střediskem regionu. V minulých desetiletích přestal postupně hrát zajištěnou roli města okresního formátu a spolu s dalšími městečky místního významu přihlížel stoicky ambicióznímu rozvoji sousedního Rychnova nad Kněžnou. Výsledkem byla ztráta statutu okresního města, ukončení práce institucí regionálního a nadregionálního významu, snižování počtu obyvatelstva. Z prosperujícího městečka se až překvapivě rychle vytratil společenský ruch, podnikavost a nadšení a vystřídala je stagnace, setrvávání na ověřených jistotách, nedůvěra ke všemu novému. Místo podnikatelského využití ve prospěch rozvoje města a jeho občanů byly postupně rozprodány některé historicky významné a architektonicky cenné objekty, takže nemovitý majetek města je v současné době malý a město jen těžko hledá vhodné objekty pro své nezbytné činnosti. Je však třeba jmenovat i pozitivní nebo lépe odvážné počiny, které se vztahují k období před rokem 2002 – otevření uprchlického tábora v objektech bývalých kasáren a v rámci reformy veřejné správy obhájení statutu města s rozšířenou působností.

Nové zastupitelstvo převzalo vedení města v roce 2002 s elánem a jeho práce je po dvou letech působení znát. Byl rozvinut společenský život města, vznikají nové tradice, důraz je kladen na posílení cestovního ruchu, což se stalo mottem rozvoje města i přilehlého regionu.

Prozatím však nemá město na rozdíl od některých jiných obcí svazku mnoho co nabídnout. Přívětivá poloha města na mírném návrší mezi dvěma meandrujícími vodními toky byla potlačena dvěma těžko prostupnými liniemi - železnicí a silnicí 1.třídy, které město sevřely mezi sebe a oddělily je od řeky i ostatní přírody. Malebná silueta města byla zničena novodobými dominantami. Významné architektonické památky byly přestavěny či rovnou demolovány, tradiční výletní cíle odstraněny.

Zachovalým cílem hodným zájmu turistů je tzv. Nový zámek, empírový objekt umístěný v nádherném a i v celé České republice ojedinělém přírodním parku. Areál není svými majiteli komerčně využíván a vzhledem k jeho poloze stranou centra bez možnosti parkování je navštěvován pouze místními občany či odborníky. Starší památkou je barokní Starý zámek, krásná dominantní budova umístěná při průjezdné komunikaci poblíž centra. Objekt však nenachází své důstojné využití, je přestavován pro různé účely a pozvolna chátrá.

Turisty nejnavštěvovanějším místem je střed města se dvěma náměstími. Palackého náměstí je živé místo, ve všední dny plné lidí a aut. Večer a o víkendech se proměňuje v pustou asfaltovou plochu ožvlou čtyřmi vzrostlými lipami kolem kašny v jejím středu. Ploše chybí funkční členění, oddělení provozu aut od provozu pěších, možnost klidného posezení v upravené zeleni. Druhé náměstí, Jiráskovo, k posezení slouží, spíše však těm, kteří nechtějí být příliš na očích a nevdají jim neúpravné prostředí nebo k němu svým počínáním přispívají. Město má i další park, Seykorův, v nedávné době rekonstruovaný. I on však svou vzdáleností a oddělením od centra města přichází o svou klasickou funkci místa procházek, odpočinku,

posezení a hry dětí. Přitom v minulosti byl právě městský park a jeho taneční altán místem pravidelných společenských událostí a uměleckých vystoupení.

Mezi turistickými atraktivitami je nutné zmínit i řeku Orlici se splavem, koupalištěm a kempem. Koupaliště podstoupilo rekonstrukci a uspokojí návštěvníky jak místní, tak i turisty, řeka a splav nabízejí alternativní možnost koupání, kemping s hotelem a restaurací možnost ubytování různé kategorie i občerstvení. Hotel u Splavu v areálu kempu je jednou z mála možností ubytování ve městě. Další menší hotel se nachází také v odlehle části města, a tak další ubytovací kapacity ve městě velice chybějí.

Město má resty i vůči svým stálým obyvatelům. Zatímco obchodní síť i síť služeb je dostatečná, chybí některé další občanské vybavení. Jedná se zejména o vyšší občanské vybavení příslušející však regionálnímu středisku, za které se město považuje. Chybí důstojný společenský sál a další variabilní prostory pro pořádání různě zaměřených a navštěvovaných kulturních akcí, chybí dětská hřiště, sportovní zázemí škol, občanům chybí krytý bazén a zimní kluziště.

Velkou zátěží města je doprava, zejména komunikace I/11 spojující Prahu s Ostravou. Obchvat náměstí byl vybudován přes obytnou zónu, kterou tak oddělil od většiny města. Pěšími je překonáván pouze povrchově, v jednom místě se samoobslužnou signalizací. Vzhledem k tomu, že většina dětí je nucena při pohybu mezi školními budovami tuto komunikaci stále přecházet, je jediné místo se signalizací nedostatečné. Výhledově je naplánována výstavba dalšího obchvatu, tentokrát ve větší vzdálenosti od města, přesto však opět oddělujícího, resp. likvidujícího část jeho rekreačního zázemí. Je potřeba zvážit přínos tohoto dalšího koridoru a spíše podpořit zobytnění stávající komunikace širokým nadchodem, ozeleněním, doplněním informačních tabulí, obchodů, atd.

Specifickým problémem města je uprchlický tábor. Obyvatelé prokázali velkou dávku velkorysosti a solidarity, když souhlasili s jeho výstavbou, v současnosti se zdá, že svého svolení litují, i když bez zřejmé objektivní příčiny. Vzhledem k tomu, že se zrušení zařízení nedá očekávat, je třeba přijmout existenci tábora ve městě, propojit jeho život s životem města a vybudovat si image vstřícné pospolitosti otevřené všem lidem, kteří to potřebují.

7.3 Rozvojové záměry

I. Doplnění potřebné infrastruktury pro uspokojení životních potřeb obyvatel města

Pro naplnění tohoto záměru je třeba :

1. Zlepšit vztah občanů k městu

- Otevřít stálou expozici připomínající historii města, jeho význam a slavné osobnosti
- Pořádat akce zaměřené na různá výročí města a výročí slavných rodáků
- Najít či obnovit další původní tradice – koncerty na náměstí, taneční odpoledne v Městském parku, atd.

2. Zlepšit dopravní situaci ve městě

- Odvést autobusovou dopravu z náměstí, přemístit zastávky do blízkosti průjezdné komunikace
- Rozšířit parkovací možnosti mimo náměstí při komunikaci 1.třídy, omezit parkování na náměstí ve prospěch zeleně, omezit průjezd centrem města
- Odlišnými povrchovými úpravami, mobiliářem a zelení funkčně rozlišit dopravní plochy v centru města na průběžně užívané, polopěší otevřené pouze pro zásobování a pěší

- Zobytnit okolí komunikace 1.třídy, projednat vložení travnatého pásu, doplnění vzrostlé zeleně, mobiliáře, informačních tabulí, vyznačit parkovací stání
- Zprůchodnit komunikaci 1.třídy pro pěší osazením další samoobslužné signalizace a vybudováním širokého nadchodu
- Zprůchodnit železniční koridor na více místech povrchově či nadchody, rozšířit stávající podchod

3. Zlepšit estetické působení města a péči o životní prostředí

- Upravit Palackého náměstí jako důstojné centrum města
- Upravit Jiráskovo náměstí pro klidné posezení a hry malých dětí
- Upravit další veřejné plochy ve městě – nábřeží řeky, okolí Starého zámku
- Rekonstruovat a využít prázdné objekty ve městě pro nové aktivity
- Opravit fasády objektů při přístupových komunikacích

II. Podpoření funkce města jako regionálního centra

Pro naplnění tohoto záměru je třeba :

1. Doplnit občanské vybavení

- Rekonstruovat vhodný objekt (Starý zámek, zadní trakt objektu úřadu, objekty fary) pro víceúčelové kulturní zařízení
- Vystavět víceúčelový sportovní areál s možností zimního užívání
- Upravit vhodný prostor jako ledovou plochu
- Profilovat jednu ze základních škol jako jazykovou, sportovní apod.
- Při některé z mateřských škol otevřít oddělení pro menší děti – mikrojesle
- Otevřít regionální informační centrum, regionální muzeum a výstavní síň
- Doplnit síť obchodů a služeb o chybějící komodity – hračky, kosmetika, copy-centrum, atd

2. Rozvinout péči o různé skupiny obyvatelstva

- Ve spolupráci s azylovým zařízením pořádat osvětové a společenské akce – zeměpisné přednášky, besedy, přehlídky umění, atp.
- Rekonstruovat, resp. vystavět vhodný objekt na dům s pečovatelskou službou
- Najít vhodný prostor a otevřít Univerzitu 3.věku
- Najít vhodný prostor a otevřít Klub mládeže
- Rekonstruovat a vyčlenit vhodné prostory pro azylové ubytování zejména matek s dětmi
- Opravit a využít objekt fary jako komunitní centrum s různorodým zaměřením

III. Využití možností města a okolí k rozvoji cestovního ruchu

Pro naplnění tohoto záměru je třeba :

1. Rozšířit nabídku služeb

- Zvýšit počet a variabilitu ubytovacích zařízení
- Rozšířit nabídku služeb potřebných pro turisty – opravny a půjčovny sportovního vybavení, víkendový provoz IC, občerstvovacích zařízení, veřejných WC

- Zavést další sezónní víkendové spoje, posílit stávající

2. Rozšířit nabídku turistických cílů

- Doplnit a vyznačit síť cyklotras v návaznosti na cyklotrasy sousedních regionů
- Vyznačit v okolí města menší procházkové trasy a naučné stezky
- Vyznačit v městě a okolí tematicky zaměřené okruhy – historie, současnost, osobnosti, sport, příroda, atd.
- Využít území mezi železnicí a řekou pro rozmanité venkovní sportovní aktivity – golf, petangue, jezdectví, atp.
- Rehabilitovat v minulosti významné cíle v okolí města – Mírov, Sklenářku, Staročeskou chaloupku atp. a zaměřit jejich program na různé skupiny turistů

3. Zvýšit propagaci města a regionu

- Zahájit provoz Informačního centra, rozšířit běžné služby o zajišťování pobytů a programů pro různé skupiny turistů (školní výlety, zájezdy důchodců, vzdělávací akce)
- Sestavit a vydat komplexní propagační a osvětový materiál města a regionu s pravidelnou aktualizací některých letáků
- Zpracovat scénáře samostatné propagace města, propagace mikroregionu a propagace celého regionu Podorlicka – propag. materiály, účast na přehlídkách, setkáních, hry, atp.
- Otevřít muzeum se stálou expozicí města a regionu

